

Sygn. akt III U 32/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 lutego 2014r. w Suwałkach

sprawy **D. P.**

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

o umorzenie należności

w związku z odwołaniem D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 6 grudnia 2013 r. znak(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 32/14

UZASADNIENIE

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 06.12.2013r. odmówił D. P. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie 8.609,36 zł.

W uzasadnieniu decyzji Prezes ZUS wskazał, że nie zachodzą przesłanki do umorzenia tych należności określone treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28.11.2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1456), który stanowi, że tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach można umorzyć te należności.

Z oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej wynika bowiem, iż wnioskodawczyni nie posiada osób na utrzymaniu. Posiada zaś świadczenie rentowe z KRUS, co pozwala na regulowanie zadłużenia. Ponadto ujawniono iż jest współwłaścicielką gruntów o pow. 4,43 ha. Sytuacja więc materialno – bytowa D. P. nie uzasadnia umorzenia obciążających ją należności.

W odwołaniu od tej decyzji D. P. wskazała, że mieszka z mężem, ale nie prowadzi z nim wspólnego gospodarstwa rolnego, gdyż są w konflikcie. Ponadto jest schorowana i jej stan zdrowia wymaga stałego leczenia, przyjmowania określonych leków, co bardzo obciąża ją finansowo. Obecnie żyje na granicy ubóstwa. Za niemające znaczenia dla

sprawy uznała posiadanie tytułu współwłaściciela gruntu rolnego, gdyż i tak nie może pracować w gospodarstwie z uwagi na zły stan zdrowia. Lekarz rzeczoznawca Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uznał ją za trwale całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Zgodzić się mianowicie należy z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że po stronie odwołującej się nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek usprawiedliwiający umorzenie obciążających ją należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaconych za nią należności alimentacyjnych.

Za szczególnie uzasadniony przypadek można bowiem uznać tylko taki, kiedy to wszystkie względy przemawiają za umorzeniem w danej sprawie należności alimentacyjnych. Taki zaś po stronie odwołującej się nie zachodzi. Podkreślenia wymaga, iż zasadą jest egzekwowanie należności od dłużników alimentacyjnych, natomiast umorzenie należności może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Za "szczególnie uzasadnione przypadki" związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego uznaje się natomiast niezależne od zobowiązanego alimentacyjnie nagłe sytuacje losowe lub nadzwyczajne, które sprawiają tak wyjątkowo trudne warunki, że nie jest on w stanie na bieżąco ani w dającej się przewidzieć perspektywie regulować obarczających go zaległości alimentacyjnych bez uszczerbku dla jego zdrowia lub naruszenia innych istotnych dóbr najbliższych członków rodziny (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 05.06.2013r. sygn. III AUa 22/13, LEX 1327594)

Do przyjęcia, iż zachodzi "szczególnie uzasadniony przypadek" pozwalający na umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego nie wystarcza nawet ustalenie, że zobowiązany aktualnie nie posiada środków utrzymania, ale konieczna jest także ocena, iż przy uwzględnieniu jego wieku, stanu rodzinnego, kwalifikacji zawodowych oraz rokowań zdrowotnych nie będzie on w stanie również w przyszłości spłacać tych należności bez narażenia siebie i swojej rodziny na pozbawienie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Podkreślić należy, że instytucja umorzenia należności wobec funduszu alimentacyjnego ma charakter wyjątkowy i może być stosowana jedynie właśnie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wykładnia możliwości skorzystania z umorzenia należności zlikwidowanego funduszu alimentacyjnego w przypadkach szczególnie uzasadnionych związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, dotyczy nadzwyczajnego zwolnienia zobowiązanego z długu alimentacyjnego, co następuje kosztem uszczuplenia środków funduszu ubezpieczeń społecznych, i z tej przyczyny powinna być ścisła, a nie rozszerzająca.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy uznać należy, że sytuacja odwołującej się nie wyczerpuje przesłanek szczególnie uzasadnionego przypadku związanego z jej sytuacją zdrowotną lub rodziną. Odwołująca się jest wszakże uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, z której prowadzona jest egzekucja. Ponadto istnieją inne realne możliwości uzyskania przez nią dodatkowych dochodów lub środków pieniężnych ze współwłasności gruntu o powierzchni 4,43ha. Mogłaby bowiem uzyskać dodatkowe fundusze, czy to w ramach dzierżawy swojej części gruntów czy to jego sprzedaży. Istnieją więc realne możliwości spłaty zadłużenia przez odwołującą się należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Zgodzić się mianowicie trzeba z prezentowanym w tym zakresie stanowiskiem judykatury, czego wyrazem jest choćby wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22.08.2006r. za sygn. akt III AUa 581/06, że pominięcie tych wszystkich okoliczności i umorzenie zadłużenia w całości byłoby premiowaniem postaw odwołującej się prezentowanych przez nią w przeszłości.

Nie można wszakże zgodzić się z postawami zaniedbywania swoich podstawowych obowiązków rodzicielskich i społecznych, kiedy to osoba zainteresowana nie jest w stanie w należyty sposób usprawiedliwić swego

wcześniejszego naganego zachowania się. Uznanie przecież w przypadku odwołującej się żądania umorzenia należności wynikających z zadłużenia w funduszu alimentacyjnym byłoby sprzeczne ze zwykłym poczuciem sprawiedliwości i tym bardziej premiowaniem prezentowanych przez nią w przeszłości postaw nie zasługujących na uznanie społeczne. Przecież odwołująca się nie wykazała, że zawsze była niezdolna do pracy. Nie bez znaczenia w zakresie ustaleń faktycznych jest też to, że dotychczas nie zwróciła się do likwidatora o zawarcie układu ratalnego, którego ewentualne zawarcie umożliwiłoby jej uniknięcie zbędnego ponoszenia kosztów egzekucji komorniczej i ograniczenia odsetek.

Podkreślić należy, że na osobie, na której ciąży obowiązek lub zaległości alimentacyjne nie powinna być w całości zwolniona z tych zobowiązań, jeżeli ma jakiejkolwiek realne możliwości choćby częściowej lub rozłożonej w czasie spłaty długów alimentacyjnych. Powoływanie się na zły stan zdrowia przy posiadaniu innych możliwości spłaty zadłużenia, jest bezpodstawne. Inaczej takie stanowisko, jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10.11.2010r. sygn. I UK 119/10 (LEX 686798) prowadziłoby do nielogicznej konstatacji, że alimentacyjnie zobowiązany, który posiada realne możliwości choćby częściowej lub rozłożonej w czasie spłaty długów alimentacyjnych powinien być premiowany umorzeniem należności zlikwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu biernej postawy lub bezzasadnego oczekiwania, że jego długi alimentacyjne zostaną umorzone kosztem stron lub innych uczestników systemu ubezpieczeń społecznych z uszczupleniem funduszy tego systemu.

Mając zatem to wszystko na względzie Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.

mt